

Імя нашага земляка В.П. СУПРУНЧУКА (нарадзіўся ў 1949 годзе ў вёсцы Сялец) ў беларускай літаратуры адметнае. Ён аўтар 10 кніг, лаўрэат прэстыжнай літаратурнай прэміі імя Івана Мележа, працаў намеснікам старшыні Саюза пісьменнікаў Беларусі.

Прыхільнікі яго таленту з Бярозаўшчыны абавязкова прыкметці, што ў яго творчасці яскрава адлюстроўваюцца дарагі яго сэрцу краявіды бацькаўшчыны, дзе бруіцца прыгожая і павольная Ясельда. Яго герой – чалавек прости, працаўты і шчыры, але здольны на неардынarnы ўчынак. Сёння мы друкуем яго апавяданне, якое ён нам з месяц назад перадаў на правах эксклюзіва, калі быў у Бярозе.

Сёння Віктар Пятровіч працуе намеснікам начальніка ўпраўлення інфармацыі і грамадскіх сувязей АСБ "Беларусбанк" у горадзе Мінску. Пісьменніцкай працы, як бачыце, не здраджае.

*****

Апавяданне

ЦЯЖКІЯ ІМЁНЫ

Міхась хлопец не дурны і нават разумны, нават вельмі разумны. Гэта ён лічыць так сам сябе. Тыя, хто яго ведаюць, думаюць, што Міхась – добры хітрун. Мусіць, кожны мае рациі: і Міхась, і Міхасёвія знаёмцы. Некалі ён працаў у розных дзяржаўных установах, але абырда, і цяпер спрабуе зарабіць хлеб у «вольным плаванні». Гэта значыць, рознай камерцыяй, за якую міліцыянты і падаткоўшчыкі могуць узяць за шкірку. Дзякую богу, яму по-куль шанцуе: не трапіў у венцер органаў! І вось неяк Міхась добра ўпаляваў: за якісь там тавар ці паслугі атрымаў неблагія гроши і хуценька абмняў іх на доляры, каб адчуць сябе больш упэўнена, ведаючы, што ніякай інфляцыі не з'есць.

Было толькі ў Міхася адно слабое месца ў галаве. Два ці тро разы ў год, калі сонца зымала ў небе пэўную пазіцыю, ён адчуваў сябе бы курыца ў лісіных зубах, і пачынаў шукаць паратунак. Яму ўсюды свярбела. Каб пазбаўіца ад гэтага непрыемнага пачуцця, Міхась, асабліва не раздумваючы, ехаў на вакзал.

У той дзень, шостага верасня, калі яшчэ было цёпла і толькі ад рэчак і азёр узімі маўся туман, Міхась, скурый лашчачы ў кішэні пачак грошай, ехаў у перапоўненым потным і смярдзочымі танным напоем пад назваю віно мужчынамі і стомленымі працаю, нікуды не вартымі жанчынамі. Ен ганарыўся сабою і быў па сваёй годнасці за кожнага з гэтых людзей не менш чым на тры галавы вышэй. І не чалавечыя, а конскія, бо яны большыя.

Цішком ад усіх Міхась дастаў са сваіго «дыпламата» люстэрка, якое месяц назад украй у суседкі, калі заходзіў да яе пазыцыі солі, паўзіраўся на свой твар, прычасаўся і застаўся сабою задаволены. Насупраць вакзалу ён выйшаў з трапелібуса і заняў назіральную пазіцыю ля камерцыйнага кіёска.

Душа стагнала, скручвалася вужакаю і зноў рабілася як шнурок, роўненькай і вялай. Тады Міхась для яе супакення прыняў у струнік стопіцца-сят грамай гарэлкі. Зрабілася няблага і ён паўтрыў, парадаваў душу. Стала і нічога сабе. Месца ля кіёску

было ўжо найзручнейшым, быў дыръжора аркестра.

Кроку ў дзесяць ад яго сталі дзве птахі, яшчэ не старыя, але і не зусім маладыя, з ярка нафарбаванымі вуснамі, у кароценкіх спаднічках і ў жоўтых маечках, з-пад якіх вызіраліся нішто сабе грудзі. Міхась усміхнуўся, скіраваў сваё пагляд на красунь, бліснулі і ў іх очы, як стоп-сігналы на аўтамабілі. Якая хвіліна-другая, усё – ён іх палоні.

Міхась і кроха не паспей зрабіць, як птахі-дзяўчаты апынуліся ля яго. Такіх прыгожых вачэй, вуснаў, вушэй ніколі не бачыў. Гэта былі багіні, кветкі, дасканаласць, якіх ён раней не сустракаў у жыцці. Яны прыціснуліся да яго з двух бакоў, гладзілі па руках і нагах, быццам хацелі падняць верх.

Каб усе бачылі, што ён прыгажун, апalon, а, можа, нават і геній, якога варта любіць усяму свету. Міхась гэта адчуў і нібыта стаў на катурны, а над яго галавою запаліўся німб.

Ен пацалаваў адну, а пасля другую жанчыну. І, нібы апярэдзваючы нават ягоныя

думкі, побач апынулася шыкоўная машына. Каб гэта пабачылі ў роднай вёсцы!.. Ніхто б вачам сваім не паверыў бы, што сына замурзага конюха Міколы, як вялікага пана возяць па Мінску на шыкоўным аўтамабілі.

- Кіруй, але не тузай, - скажу Міхась вадзіцю, і той нават аддаў чэсць, прыклайшы руку да скроні, быццам маёру ці палкоуніку.

Яны імчэлі па горадзе, амаль не спыняючыся ля светлафораў, нібыта спецыяльна гарэла зялёнае свято. Жанчыны, у якіх былі цяжкія для вымаулення імёны: Марыя і На-тал-ля, усё цалавалі Міхася ў шию і ў вушы, лазілі рукамі за рамень. Так было добра і смачна, праста не верылася ў тое, што не верылася.

На вуліцы была прыгажосць. Лес буйў зелянінай, паветра, як чай, а пад нагамі бераг возера, што ціха гамоніць салодкім голасам, быццам радуецца Міхасю і дзяўчатам. І іхнаму каханню. Ен цяпер дакладна ведае, што можна любіць дзвюх жанчын. Чаму нейкі там султан мае права на гэта, а ён – не? Ен – не горшы, а, можа, і лепшы. Ха-ха-ха... За вашае і нашае здароўе! Чаму ў вас такія цяжкія імёны: Ма-рыя і На-тал-ля... Эй, ад'ютант, смірна! Я-палкоунік! Без майго дазволу, а-ні-ні. Я – шчаслівы, я – цар, а, можа, і бог!.. Толькі штаны з мяне не трэба здымачы. Як нічога там няма?! А мае даляры?.. Усё астатнія абы-што...

І раптам стала ціха-циха, надышоў спакой. Павольна варушаща хвалі возера, лес гамоніць аб нечым сваім...

Міхась прачніўся ад ранішніх сонечных промняў, якія, здавалася, свідравалі галаву. Ен агледзеўся і не мог зразумець, дзе знаходзіцца. На ім былі толькі трусы, але не яго, а жаночыя, ружовыя і празрыстыя. Да Мінску было, відаць, кілометрай з дзесяць-пяцінаццаць. І Міхась вырашыў прыкінцца спартсменам. Бег уздоўж дарогі і ніяк не мог успомніць як звалі тых жанчын, што яго моцна хадзілі. Нейкія ў іх цяжкія імёны. Але якія?.. Пра даляры ён успомніў ужо дома.

Віктар СУПРУНЧУК